

Odpůrci očkování pohledem laika

A. Plecner

Jsem fanouškem alternativního životního stylu. Nijak to nepřeháním, beru to spíš střídmě. Jako inspiraci. Snažím se racionálně stravovat, sportuji, dodržuji zdravý denní režim. Lidé s ekologickým myšlením jsou mi velmi sympatičtí. Nevycházím však z údivu, jak se přirozená tužba člověka žít zdravě a nepodlehout konzumu může radikalizovat a zvrátit ve svůj pravý opak.

V éře Googlu a okamžité dostupnosti informací se jakoby ztratila schopnost člověka kriticky vyhodnocovat a ověřovat své zdroje. Nevím, kdy se to stalo, ale jednoho dne se několik sporadických a pochybných zpráv slilo do mohutného proudu a propukla antivakcinační pandemie. Antikapalistická rétorika byla asi už příliš levicová. Módnějším postojem hodným moderního přemýšlejícího člověka se stala konspirační teorie o zlých farmaceutických firmách.

Jakoby to člověk nebyl ochotný chápat plasticky. Ano, máme tady farmaceutické firmy, které sledují svůj zisk, ale ten sledují všechny firmy na trhu. A dosahují jej proto, že významná část lidí považuje jejich produkty a služby za užitečné.

Často myslím na to, že pokud existuje nějaká oblast, kde jako lidstvo můžeme být na sebe pyšní, kde věda, technika a bádání slouží jednoznačně pozitivním humanistickým hodnotám s minimem bolestivé ambivalence, je to medicína. K jejím úžasným nástrojům patří očkování. Doteď si pamatuji na svoje překvapení, když jsem se dozvěděl, že Jonas Salk odmítl dát patentovat svojí vakcínu proti dětské obrně, protože jí chtěl nabídnout světu – zdarma.

A to je asi ten problém. Asi jsme zvyklí, že zdraví je zdarma. Přestali jsme si jej vážit a začali jsme s ním hazardovat, manipulovat. Experimentovat v našich domácích rodinných laboratořích.

Dobrym příkladem je strach z očkování. Ponechám v této chvíli bokem otázku, jestli je legitimní, aby rodiče, kteří odmítají dát své děti očkovat, mají být za své rozhodnutí perzekuováni ze strany státu. Překvapuje mě spíš, jak se někdo může cítit kompetentním zaujmout stanovisko, pro které nemá potřebné vědomosti ani expertní zručnosti. Častokrát ho nepřesvědčí ani jasná fakta. Nestačilo, že údajnou kauzální souvislost mezi očkováním a autizmem dokola vyvracejí lékaři a vědci. Nedokazuje jí totiž žádný výzkum (korelace není kauzalita). Nestačilo ani to, že výzkum dr. Wakefielda, který ve své studii poukázal na souvislost očkování a autizmu, byl odhalen jako podvod. Ve společnosti více zarezonovalo, když herečka Jenny McCarthy označila za příčinu autizmu svého syna očkování MMR vakcínou. Co na tom, že se později ukázalo, že se vyléčil. Autizmus totiž neměl.

Tisíce lidí umřelo kvůli nekvalifikovanému rozhodnutí rodičů. Cizí mrtví jsou neviditelní. Zato však vlastní strach, i když je neskutečný, je až

nepříjemně hmatatelný. A pokud se ještě spojí s hlubokou existenciální úzkostí z nepředvídatelnosti reality, která dřímá v nevědomí každého z nás, může narůst do rozměrů obludy. A pohltí náš rozum jako malinu.

A tak s hlubokým přesvědčením budou vcelku rozumní lidé investovat svou důvěru a finanční prostředky do lékařů a vědců, které nerespektuje vlastní komunita, anebo do alternativních léčitelů s výučným listem z učňovky, kteří jsou možná spoluzodpovědní za nejedno zbytečné úmrtí. Díky „účinnosti“ své zaručené léčby, kvůli které jejich klienti odmítli standardní lékařskou péči.

Zdá se mi, že tady jde o více než o chybějící zručnost kritického myšlení. Takto chápaná alternativa, která směřuje do úplné iracionality a nezodpovědnosti, je podle mě „kryptospiritualitou“...

Přiznám se, že nevím, co mám dělat. Světem se šíří virus novodobého hloupnutí, který postihuje jednoho člověka za druhým. Často i mé přátele. Šíří se systémem „drbů“. Mladé matky budou více věřit anonymnímu příspěvku na internetovém fóru, konspiračnímu typu jiné maminky z pískoviště než lékaři.

Mírou validity konspiračních teorií se stává sugestibilita jejich absurdnosti. Lidé toužící po senzacích stráví stovky hodin listováním bezcenných zdrojů na internetu a ani je nenapadne ověřovat si věrohodnost takto nalezených informací (přitom stačí zadat klíčové slovo + debunked). Mnoho mužů čte internetovou conspiration-fiction, dívají se na Zeitgeisty a sociofobní videa na YouTube. Z některých žen se staly expertky na metabolické procesy a imunitní reakce na hloubové buňkové úrovni. Bez diplomu.

Nejednoho člověka už postihla tato nemoc. S náboženským zápalom a s nejnovější „alterknihou“ pod paží (a se znalostí lidského těla na úrovni tělocvikáře) šíří svou zdravotní misi ne nepodobnou heslu „Probudte se!“.

To, co je médií podávané jako šokující pravda o farmaceutických, o očkování a jeho rizicích, o „účinnosti“ chemoterapie, jsou zfalšované informace, o kterých se v odborných kruzích dobře ví jako o podvodu. Média o tom informují jen zřídka...

Alexander Plecner

Blog, deník SME

Wellness víra anebo o alternativních postojích ke zdraví

redakčně kráceno, celý text na: <http://pokus.blog.sme.sk/c/336258/Wellness-viera-alebo-o-alternativnych-postojoch-ku-zdraviu.html>